Det er meget forståeligt, hvis mange mennesker i disse uger op til kommunevalget den 3. marts får et meget ensidigt og derfor et forkert indtryk af, hvad der egentlig sker med kommunestyret i disse år - og hvorfor det sker.
Antallet af kommuner skæres drastisk ned - fra godt 1300 for få år siden til omkring 275 den 1. april i år. Antallet af amter reduceres fra 23 til 13. Det betyder, at hundreder af gamle fællesskaber ophæves og at tusinder af kommunalrådsmedlemmer glider ud, fordi der ikke er plads til dem i de nye kommunale råd.
Man kan derfor få det indtryk, at der sker en svækkelse af vort folkestyre ved disse ændringer og at de er et demokratisk tilbageskridt.
Intet er mere fejlagtigt.
Sammenlægningerne og købstædernes indtræden i amterne - deres sidestilling i mange henseender med sognekommunerne - er forudsætninger for stærkere kommuner og amtskommuner. De er derfor forudsætninger for et stærkere kommunalt selvstyre- Det er en af de måder, hvorpå den både ønskede og krævede demokratisering af det danske samfund kan finde sted.
For 25 - 30 år siden var tendensen flere og flere kommuner, fordi kommunikationen var dårligere, spredningen af befolkningen større, opgaverne var mindre og stillede mere beskedne krav til administrationen.
I dag er de fleste kommuner ikke i stand til at løse opgaverne alene. Opgaverne er blevet flere, dyrere og mere komplicerede. Resultatet er, at flere og flere opgaver løses lokalt af statsadministrationen - revalidering, mødrehjælp o.s.v., hvor der lige som i amtsadministrationen kan mangle den direkte folkelige kontrol. Dertil kommer flere opgaver "fra oven": Specialregulativer, detailtilladelser, kvoter o.s.v.
Det samlede resultat er en mindre folkevalgt indflydelse og et tungere og dårligere apparat - som i øvrigt er helt ude af trit med vor samfundsstruktur.
Nu er chancen der for at gøre det langt bedre: Rammelovgivning i højere grad - flere afgørelser på lokalt plan - opgaverne kan løses tættere inde på livet af befolkningen - bedre opgavefordeling.
Planlægningen kan lettes - administrationen forbedres. Befolkningen kan lettere stilles lige, både hvad goder og hvad byrder angår.
Forbedre administrationen: Ud over regeringsudvalg og administrative udvalg med repræsentanter for de kommunale organisationer og stab, må man ønske$_s$ at der

kommer folkevalgte med i administrationen.
Dette kan blive begyndelsen til en langt bedre udnyttelse af moderne metoder i administration (teknisk) samt bedre tilrettelæggelse af lovgivningen med henblik på at lette administrationen af lovene.
Ændre opgavefordelingen: Lægge opgaver og beslutninger ud. Principielt
så tæt på borgerne som muligt (1. kommunerne, amtskommunerne, staten). Fra staten må amterne især overtage at løse lokale statsopgaver og at koordinere.
En del diskussion om opgavefordelingen, desværre også uforstandig og teoretisk diskussion. Spørgsmålet er, hvad vi foretrækker:
1. at amtet løser opgaver, der er for store for de små enheder,
2. at nærmeste større by løser opgaver, der er for store til de små.
Det må undersøges område for område. Det vil tage et årti. Der er ingen skematiske løsninger.
Ændre byrdefordelingen: En række landkommuner har fået forbedringer, idet sammenlægningerne og købstædernes indtræden i amterne betyder en lokal udligning. De nye skatteprocenter taler deres tydelige sprog om knap halvgjort arbejde.
Selv om Thisted egnen fik støtte, så skattetrykket blev som det gennemsnitlige, er der stadig stor forskel, for goderne er langt fra de samme.
Større lokal bestemmelsesret: Prøvestenen er, om man tror på kommunerne, om man vil give noget fra sig. Der kan man have sine tvivl.
Mange frygter for store forskelle - og mange i centraladministrationen og i Folketinget ønsker, at man sikrer sig på anden måde.
Der må større frihed til at disponere økonomisk. Lovforslagene om kredit markedet og er række udtalelser om selvfinansiering og stramning i kommunerne rammer de økonomisk svage kommuner og udviklingskommunerne.
Kommunernes øjeblikkelige stilling er en investeringspukkel - offentlige investeringer må vente - kvoterne - samtidig med at der stilles stærke krav, også fra regeringens og Folketingets side.
Kår der er uorden i landets økonomi, kan det være fristende at begrænse kommunernes økonomiske handlefrihed. Men der må advares stærkt imod at skabe mistillid til kommunernes ret til at disponere friere.